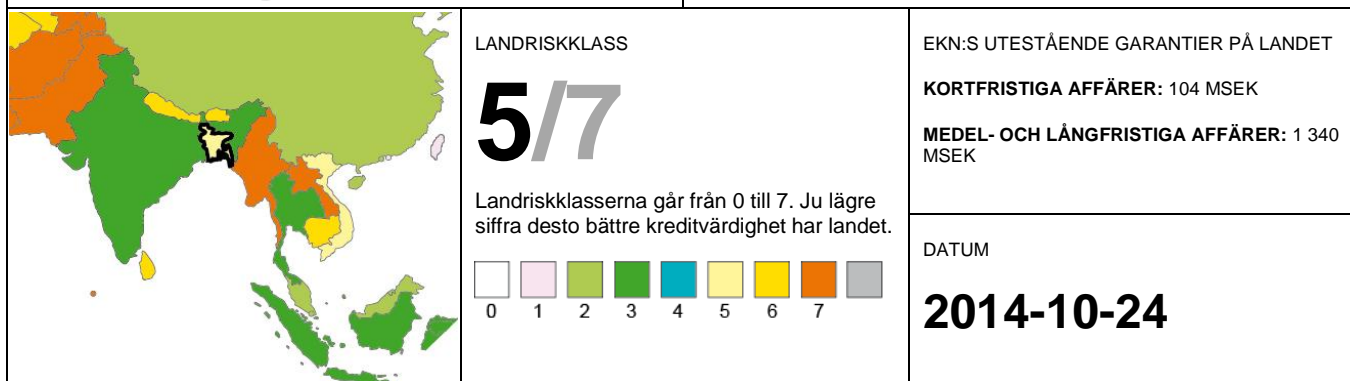

Bangladesh

Motståndskraftig ekonomi i politisk oro

Med en hög och stabil ekonomisk tillväxt under en lång period har Bangladesh gått från att vara ett utpräglat biståndsland till att benämnas som nästa generations tillväxtmarknad. Bangladeshs rika tillgång på arbetskraft har gjort det möjligt för landet att vara konkurrenskraftigt inom klädes- och textilsektorn. Denna sektor har helt kommit att dominera landets exportintjäning.

Den politiska situationen har däremot inte förändrats i samma positiva riktning som ekonomin. Bangladeshs demokrati är ännu omogen och den bristande politiska stabiliteten utgör en central risk. Så sent som 2007 hade en militär övergångsregering makten. Mycket lite tyder på att det finns en vilja, eller krav på, att förändra rådande politiska situation som därför bedöms kvarstå även på lång sikt. Ett framtida generationsskifte inom respektive partiledning är ännu långt borta och skulle inte nödvändigtvis bidra till att sluta de djupa politiska klyftorna. Påverkan av den periodvis turbulenta politiska miljön på ekonomin har inte varit särskilt stor tidigare och kommer sannolikt inte heller att vara det framgent.

LANDETS STYRKOR OCH SVAGHETER

Styrkor

- Stabil tillväxt under det senaste decenniet
- God efterlevnad av pågående IMF-program som innebär strukturella reformer
- Stabil externbalans, med periodvisa överskott i bytesbalansen, låg utlandsskuld och växande valutareserv
- Stabila flöden av remissor

Svagheter

- Odiversifierad ekonomi och mycket låg BNP per capita
- Starkt polariserade politiska partier och stökig politik situation
- Svaga institutioner, omoget banksystem och svårt affärsklimat

Restriktiv riskprovning

EKN har Bangladesh placerad i landriskklass 5. EKN har en mer positiv syn på Bangladesh än den gemensamma klassificeringen inom OECD i landriskklass 6. I de fall det är möjligt tillämpar EKN premiesättningen för landriskklass 5. Landpolicyn på Bangladesh är restriktiv. Den svåra affärsmiljön och ett svagt banksystem motiverar restriktiviteten.

VAD KAN FÖRANLEDA EN ÄNDRING AV LANDPOLICY?

Lättnad

- Förbättrad affärsmiljö med stärkta institutioner, minskad korruption, bättre fungerande rättsystem och moderniserat regelverk.
- Minskad polarisering och mindre konfrontativ politik
- Mognad av banksystemet, inklusive tillsyn och reglering samt genomförd reformering av statliga banker

Skärpning

- Eskalerande politisk instabilitet med strejker eller protester som påverkar den reala ekonomin
- Avbrott eller kraftiga fördröjningar i pågående strukturreformer

EKN:S ÅTAGANDEN OCH ERFARENHET

Betydande och koncentrerat engagemang

Bangladesh är en av EKN:s stora rembursgarantimarknader. EKN har under de senaste fem åren garanterat mer än hundra rembursaffärer. Dessa affärer utgör dock beloppsmässigt en mycket liten andel av EKN:s engagemang i landet, som uppgår till 1,4 miljarder kronor per den sista augusti 2014. Utestående garantier är framför allt inom telekomsektorn. Efterfrågan på garantier för affärer med längre kredittider är mycket låg, vilket framför allt bedöms bero på de komplicerade regleringarna som hör samman med importkrediter i Bangladesh. EKN har god erfarenhet av att garantera affärer i Bangladesh.

LANDANALYTIKER

EKN:s landanalytiker för Bangladesh:
Lovisa Bolander
Telefon: +46 8 788 00 10
e-post: lovisa.bolander@ekn.se

ANSVARSBEGRÄNSNING

Landanalysen bygger på ett urval av källor och speglar en för EKN relevant information vid tiden för publicering. Ansvar för hur informationen används eller tolkas vilar helt på användaren och EKN kan inte hållas ansvarig för förlust eller skada.

Politisk instabilitet

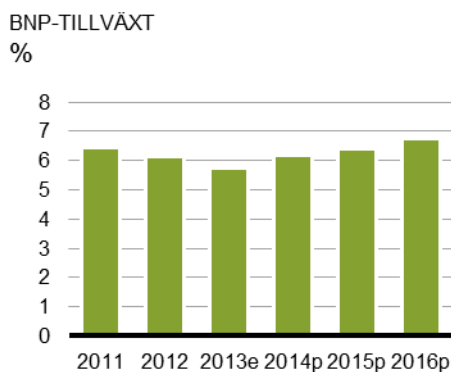
Inrikespolitiken i Bangladesh har allt sedan självständigheten kretsats kring motsättningar mellan de två dominerande partierna samt kring militärens roll. Den politiska klyftan mellan de båda partierna bottnar snarare i personliga motsättningar än i vitt skilda ideologiska uppfattningar. Bangladeshs demokrati är ännu omogen och den bristande politiska stabiliteten utgör en central risk. Så sent som 2007 hade en militär övergångsregering makten. Mycket lite tyder på att det finns en vilja, eller krav på, att förändra rådande situation som därför bedöms kvarstå även på lång sikt. Ett framtida generationsskifte inom respektive partiledning är ännu långt borta och skulle inte nödvändigtvis bidra till att sluta de djupa politiska klyftorna.

Den politiska situationen präglas för närvarande av viss stabilitet. Oppositionen har manat till folkligt uppror i syfte att driva fram nyval, men detta har ännu inte skett. Det är troligt att någon manifestation kommer att genomföras i det kortare perspektivet, vilket också skulle ge en signal om vilket folkligt stöd oppositionen har.

Begränsade ekonomiska effekter av politisk oro

Bristande politisk stabilitet utgör ett hinder för landets ekonomiska utveckling. Trots detta har Bangladesh haft en ekonomisk tillväxt på över sex procent i snitt om året under de senaste tio åren. Tillväxten sker från en låg nivå.

Bangladeshs fördel har varit dess stora befolkning som innebär god tillgång till arbetskraft. Det är något som bland annat textilindustrin dragit stor nytta av. Konkurrensen är emellertid hård inom klädes- och textilsektorn och förra årets förändringar av arbetsregleringar och höjd minimilön har påverkat konkurrenskraften. Bangladesh står sig dock fortfarande väl i jämförelse med textil- och klädproducenterna i framför allt närregionen.

Källa: WEO okt 2014

Landets BNP har historiskt varit relativt okänslig för såväl naturkatastrofer som politiska kriser, något som också visades under 2013. Oroligheterna och den avvaktande attityden hos investerare inför valet i januari 2014 ledde till en något lägre tillväxt inom tillverkningsindustrin än prognosticerat, men BNP-tillväxten totalt blev högre än förutspått.

Statens egna finanser påverkades dock genom lägre skatteintäkter. Skattebasen i landet är mycket liten och de offentliga

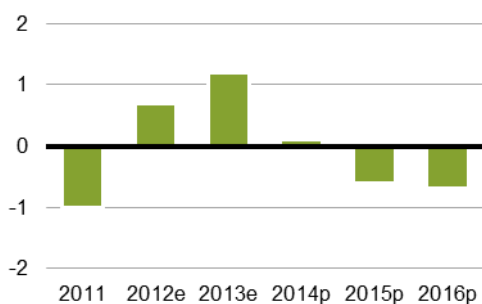
intäkterna sätter mycket snäva ramar för statsbudgeten. Endast 1,2 miljoner människor av den över 150 miljoner stora befolkningen, betalar skatt. Företags- och importskatt är därför viktiga källor. Intäktssidan, och skatter i synnerhet, är ett av de strukturella problemen som landet, i linje med pågående IMF-program, arbetar med att komma till rätta med. Med en BNP per capita under 1000 USD och låg score i Human Development Index finns stora investeringsbehov inom så gott som alla områden, till exempel sociala investeringar, infrastruktur och energi. Statens finanser kommer att fortsätta vara svaga eftersom pågående

åtgärder för att stärka intäktsidan endast ger resultat långsiktigt och de stora behoven av offentliga investeringar kvarstår i det korta perspektivet. Staten finansierar sig i första hand på den inhemska bankmarknaden, men planerar även inför sin första internationella statsobligation.

Låg utlandsskuld och växande valutareserv

Landets externa skuldsättning är låg, avtagande och till allra största delen till multilaterala institutioner på fördelaktiga villkor. Tidigare små bytesbalansöverskott förväntas vändas till

BYTESBALANS, % AV BNP

Källa: WEO okt 2014

mindre underskott under kommande år.

En viktig faktor som bidrar till att begränsa underskotten i bytesbalansen är robusta inflöden av remissor från migrantarbetare i framför allt Gulfstaterna. Till följd av ökade restriktioner för gästarbetare i dessa länder minskade remissorna för första gången sedan 2001 under 2013. Flödet är dock fortfarande stort, 14,3 miljarder dollar. Detta motsvarar nästan hälften av de sammanlagda exportintäkterna från varor och tjänster under 2013.

Valutareserven har ökat och uppgår till nästan fem månaders importtäckning. Bangladesh har många restriktioner för kapitaltransaktioner och centralbanken hanterar valutakursen för att dämpa allt för stora rörelser. Några större valutafluktuationer är därför inte att vänta i det medellånga perspektivet.

AFFÄRSMILJÖ

Många faktorer bidrar till svagt affärsklimat

Svaga institutioner och bristande infrastruktur utgör en bristfällig grund till Bangladeshs svaga affärsmiljö. Till dessa kommer en rad andra faktorer som bland annat visas i Världsbankens index avseende företagsklimat. Bangladesh tar, för andra året i följd, sistaplatsen i rankingen för indikatorn tillgång på elektricitet och en mycket dålig placering för indikatorn som rör land- och fastighetsfrågor. Den totala placeringen i indexet är oförändrad från föregående år på plats 130 av 189, strax efter Pakistan, men före Indien. Andra index belyser betydande svagheter i rättssystemet och inom polisen. Det är brister som resulterar i svag rättssäkerhet och hög grad av godtycke, tidsödande processer samt frekvent förekommande korruption. Återvinningsmöjligheterna bedöms utifrån ovanstående som mycket begränsade.

De statligt ägda bankerna är sedan många år i miserabelt finansiellt skick. Pågående åtgärdsprogram innefattar både kapitaltillskott och internt processarbete, men har hittills varit otillräckligt för att bankerna ska närma sig att vara kreditvärdiga på egna meriter. Privata banker har ofta en bättre finansiell ställning och bättre riskhanteringsprocesser, men mer begränsad riskkapacitet till följd av mindre balansräkningar.

Det svaga banksystemet, besvärliga affärsmiljön och begränsade återvinningsmöjligheter motiverar en restriktiv riskprövning, där säkerheter eftersträvas, för risker på företag och banker i Bangladesh.